

'Naar zee teruggeworpen op Urania'

Van onze verslaggever RONALD DEN BOER

DEN HELDER – Toen ze tien jaar eerder werd gebouwd, was de tijd van de houten schepen en ijzeren mannen al voorbij. Toch bleef het zeilend opleidingsschip Urania voor de Koninklijke Marine sinds 1938 een monument voor traditioneel zeemanschap. De oude dame is nu helemaal 'op' en krijgt een moderne, snellere opvolgster. Maar nog steeds zal het aan boord Spartaans hard werken zijn. „Je wordt als het ware naar de zee teruggeworpen”, aldus jachtarchitect Olivier van Meer.

De Enkhuizer maakte het ontwerp voor de Urania, waarvan de bouw binnenkort wordt aanbesteed. De marine heeft nog even gedacht aan restauratie van het huidige schip, maar het resultaat zou niet opwegen tegen de kosten. Niettemin gaat de herinnering aan de 74 jaar oude tweemaster niet geheel verloren, want masten en Bermuda Kits-tuigage worden straks overgezet. Ook de naam, verwijzend naar de muze van de sterrenkundigen en de wapenspreuk ('Ik waak, maar ben niet bevreesd') blijven gehandhaafd. De originele Urania wordt afgestoten via Domeinen. Als niemand de romp wil hebben, gaat ze naar de sloop.

Privacy

De nieuwe Urania (23,4 x 5,75 meter) wordt anderhalve meter langer en iets breder. Op de tekeningen oogt ze bijna identiek aan haar voorgangster. Van Meer had dus een makkie, hij kon veel van het oude ontwerp overnemen? „Absoluut niet. Het is een geheel nieuw schip geworden, aangepast aan de huidige strenge eisen. Dat betekent een betere accommodatie en sanitair, meer privacy. Grotere kooien ook en meer stahoogte, want de hedendaagse opvarenden zijn langer dan destijds. De Urania voldoet aan de eisen van Register Holland, een classificatiebureau voor de beroepszeilvaart, dat onder auspiciën staat van de scheepvaartinspectie.”

Sneller

Van Meer heeft bovendien het onderwaterschip aangepast. In combinatie met een lager gewicht (13.000 kilo minder), een verplaatsing van de achtermast en een verlenging van de hoofdmast met daarbij meer zeil, zal de nieuwe Urania een

Nieuw opleidingsschip marine modern en sneller, maar nog steeds 'basic'

stuk sneller worden, belooft hij. De opbouw werd iets lager en volgens hem mooier, maar behoudt zijn functie als ontvangst- en navigatieruimte. „Dit soort schepen bouwen we vrij veel, dus in die zin is ze niet bijzonder. Maar de Urania heeft een lange historie en betekent veel voor de marine. In dat opzicht is deze opdracht wel degelijk eervol voor me.”

Marine-eisen

Daarbij kreeg Van Meer, die vooraf gesprekken voerde met (oud-) schippers en bootslieden van de Urania, te maken met heel specifieke marine-eisen. Immers, het zeilschip is bedoeld om aankomende officieren van het Koninklijk Instituut voor de Marine, naast saamhorigheid en teamgeest, vooral de grondbeginselen van het zeemanschap bij te brengen.

„Behalve de vijf vaste bemanningsleden moest er plaats zijn voor twaalf adelborsten, verdeeld over twee divisies. In het oude schip liep dat allemaal door elkaar, maar straks hebben beide divisies hun eigen accommodatie in respectievelijk het voor- en achterschip. Daarnaast is er een aparte hut voor vrouwelijke adelborsten. De verdeling van alle vertrekken, rekening houdende met de marinehiërarchie op zo'n

□ De 74 jaar oude Urania op het Marsdiep bij Den Helder. Haar opvolgster wordt moderner en sneller, maar zal toch sterk blijven herinneren aan het huidige schip.

Foto Audiovisuele Dienst Koninklijke Marine

schip, was eigenlijk nog het meest ingewikkeld.” Van Meer is gewend moderne jachten te ontwerpen, voorzien

van alle luxe en comfort. Hoewel de nieuwe Urania van het beste materiaal gebouwd zal worden, is er van luxe geen

sprake. „Ik zou eerder zeggen: het wordt een Spartaans schip. Je wordt teruggeworpen naar de zee. Niks gaat automatisch,

er zijn geen elektrische lieren. Alles moet nog gewoon met de hand gebeuren. Het is allemaal heel basic.”